

KÖZMŰVELŐDÉSI, TÁRSADALMI, GAZDÁSZATI, IPARI, KERESKEDELMI ÉS NEVELÉSÜGYI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSMEGYE ÉS A MEGYEI TANFELÜGYELŐSÉG HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Egyes számok 20 krajczárjával kaphatók könyvkereskedésekben.

A kéziratok a szerkesztőséghez, pénzek s reklamációk a kiadó-hivatalhoz utasítandók.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Előfizetési feltételek.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt - kr.

Hat hóra 2 frt 50 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal is küldhetők.

Hirdetések.

Hivatalos hirdetések díja a bélyeg-illetékkel együtt: 1—100 szóig 1 frt 30 kr, a 100-on fölül minden szó 1 krajczárjával számíttatik. E hirdetések után járó díj előlegesen küldendő be.

Magán hirdetések: négy hasábos petit sor egyszeri közlésért 7 kr, kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 kr.

A nyilttérben: minden három hasábos garmond sor díja 20 kr.

Az új ipartörvényjavaslat.

Az új ipartörvényjavaslat miatt — nagy mozgalom keletkezett iparosaink körében ország-szerre s annak törvényre való emeltetése ellen agítálnak.

E mozgalom, kivált a kisiparosok között elkeseredett fölháborodásban tört ki, mert az általuk ajánlott s szeréntük a kisipar bajainak orvoslására szolgáló két föltétel, tudniillik a képesítés és kényszersertársulás nem foglal helyet az új törvényjavaslatban.

Méltányolni tudjuk a kisipar eme följajdulását, mert mindenkinek el kell ismerni azt, hogy oly bajokban szenved, oly nehéz állapotban símlődik, hogy ekzisztenciája tétetik kérdésessé. Az önföntartási ösztön hajtja iparosainkat a mentő eszköz — a fölszabadító kéz után.

Ez hozta össze városunk tizenegy ipartársulatának előljáróit, választmányait a folyó 1884. február 19-én tartott tanácskozmányra.

Ezen tanácskozmány egyhangulag hozta határozatba azt, hogy a képviselőházhoz kérvény intéztetik, miszerént a képviselőházhoz benyújtott ipartörvényjavaslat a képesítés elvére fektetessék, és az ipartestületek az illető községek, iparosok kérelmére alakíttassanak; s ezen testületi intézmény kötelezővé válják.

Mint mondók, méltányolni tudjuk iparosaink ezen buzgalomát s azon törekvésüket, hogy súlyos helyzetükön könnyíteni s mostoha sorsukon javítani: megragadják a kínálkozó alkalmat s tétlenül nem vesztegelnek.

De, bármennyire szeretjük is iparosainknak a cselekvésbe való ezen belépésüket, még sem tagadhatjuk meg abbéli meggyőződésünknek kifejezést adni, hogy az általuk ajánlott eszköz nem fogja az általuk várt eredményt meghozni, nem fogja bajukat orvosolni, nem fogja jólétüket — úgy, mint készül — előmozdítani. Ugyan!, mi a főbaja iparosainknak?... Az, hogy nincs piaczuk, nincs aki áruikat, készleteiket megvegye, hiányzik áruikra nézve a forgalom, nincs munkájuknak kelete.

Sajátságos dolog, hogy korunkban, midőn a munka elfoglalta az őt megillető helyet, midőn általa s annak útján támad s keletkezik a jólét, emelkedik a népek fölvirulása s boldogulása: nálunk a munka nem örvend olyan keletnek, milyent iparosaink törekvése megérdemelne!

De hiába!, e baj bizony megvan, azt tagadni hasztalan dolog volna.

Vajjon lehet-e várni, hogy ezen a bajon a képesítés, a kényszersertársulás fog segíteni s azt orvosolni?!

Nem hisszük s tartunk tőle, hogy e részben mindazoknak aggodalmaik, kik a képesítés és a kényszersertársulástól orvoslást nem reménylenek, a jövő által igazoltatni fognak; s tartunk tőle, hogy ha más oldalról nem jó oly segítség, mely iparosaink munkájának keletet szerezzen a reánk jövő tizenkét év után, — (ilyen koru, jelenleg az iparszabadságot megalkotott 1872. évi VIII. t.-cz., melynek nyakába hártattnak iparunk bajai) — súlyosabb helyzetben lesz s nagyobb bajokkal fog küzdeni, mint jelenleg a kisipar, kézműipar.

De mivel az általános ohaj iparosaink részéről a képesítést és a kényszersertársulást kívánja, mindenkifölött orvoslási szerül megalapíttatni: ez elől ezidőszerént kitérni nem lehet azon döntőköröknek, melyek hivatalva vannak a

közérzület, a közvélemény követelését számba véve, határozni.

Ha a képesítés és a kényszersertársulás tehát törvényileg meg fog alapíttatni: törvényhozásunk konstatálni fogja, hogy nálunk még a szabad ipar megalapítása korai volt, s a czéhrendszert nálunk még ezidőszerént nullifikálni nem lehet.

Adja isten, hogy annak üdvös eredményeit — megtisztítva azt a salakjától — iparosaink elérhessék s boldogulhassanak.

Mi részünkről, — minthogy a kisipar s kézműipar bajait nem a képesítés és a kényszersertársulás hiányában keressük és találjuk s melyekre nézve még lesz alkalmunk máskor kutatásaink eredményét föltárni — ismételten hangoztatjuk a nagy rómaival: *Ceterum censeo* etc...

Adjon isten jobb időket a hazának, bus napjai már valának!

Eszmék a nőnevelés köréből.*)

— Dr. Fekete Gyulától. —

A magyar társadalom föladatává tette: a kulturélet minden ágában egyenrangú helyet foglalni el az európai nemzetek között. E föladatot azonban csak úgy lesz képes megoldani, ha a demokratikus társadalom összes erőnei fognak keblében lakozni. Szeretnie kell a gazdagító munkát, takarékoságot, vallásosságot, ápolnia a családi életet s mindazt, ami a civilizáció s a gazdagság hatványozásához vezet.

Hanem maradjunk csupán a családnál, mint a nemzeti erő és diésőség egyik leghatalmasabb forrásánál. A család neveli föl azon nemzedéket, mely hivatva van ragyogó történetet írni nemzetének, neveli azon férfiakat, kik tudnak lelkesedni, dolgozni, harcolni és meghalni nagy eszmék- és hazájukért. És a családnak köszönik a népek azon nőket, kik áthatva a honszerlem és családjuk szerelmének isteni lángjától, — építik esendően s zajtalanul a várat, az erények, a vallás és a civilizáció dönthetetlen várát, melynek falainál megtörnek az ellenség durva lándzsái, tornyain örökké büszkén lengenek a boldogság és a hatalom zászlai. Egyedül és kizárólag a családnak köszöni a magyar régi diésőségét és fömmaradását.

És ime, pirulva kell panaszkodnia a mai magyaroknak, hogy hatalmának anyafélszkébe férgek lopódtak, melyek enyészettel fenyegetik a társadalom utolsó talpkövét — a családot. Azzal vádoltatik, hogy régi tisztaságát elvesztette, hogy rosszabb még a laza francia családnál is. S ha ez utóbbi vád nem is felel meg a valóságnak, mégis áll az, hogy a mostani magyar családi élet nagy mérvben meg van ősi erőnyeiben ingatva. És ha ez így van, hol keresendő a betegség oka? Nagyrészt a czéltévesztett, ferde nőnevelésben. Legyen tehát szabad e nagyjelentőségű kérdés egynehány lényeges pontjával itt foglalkoznom.

Dieséretreméltó javulást tapasztalunk a multhoz képest leányaink tudományos oktatása körében. Az állam rendithetetlenül tör előre e téren is. Innét indult meg a reformáló mozgalom, mely elsöpörte az élők sorából azon magán, illetve társulati intézeteket, melyek az oktatás alaposságát és különösen nemzeti szerűségét szemük előtt tévesztették.

Hanem én e helyt nem a tudományos ismeretek terjesztése ügyével, de a nők jellemképzésének kérdésével kívánok foglalkozni. És itt mindenekelőtt utalnom kell a házi nevelés azon egyik sarkalatos bünére, melynél fogva, — ahelyett, hogy hivatásukat átértő, élet-bölcsességben gazdag, a mindennapi élet körülményeivel komolyan számolni tudó jellemek képezetnének, — oly lények adatnak át az életnek, kiknél a hiúság a velejáró káros tulajdonokkal az uralkodó elv. A hiúság megsugja a nőnek, hogy szépsége, ifjúsága és izlése hódolatot követel, hogy keresse mindenáron a fényt, hogy a valódi boldogságot csak a muló javakban és a mulató helyeken szereplésben keresse. Sivár lélek, melyben a nemesebb érzelmek hurjai meg nem rezzennek, — a por lakója, ki nem képes az isteni ideál felé tekinteni. És valamint más népek nőneménél, úgy a mi nőink

*) Fölolvasta maga az író a lévai kaszinóestélyen f. é. febr. 28.

igen tekintélyes részénél is ez a főjellelvonás észlelhető.

Hogyan és mily alakokkal akarjuk regenerálni a magyar társadalmat? A pusztán érzéki élvezetek, alacsony fényhajhászó bábok megértik magasztos föladatukat, mely a mai magyar nőre vár? Tudják-e, hogy ezentul nem elégszik meg a közszellem azzal, hogy csupán a házi rendet kezeljék? Nálunk vetélkedniök kell a férfiakkal nemzeti kulturánk általános és létmentő munkájában. Azután gyöngéd kezeikkel kopogtatniök kell a művelt osztályok hölgyeinek nagyobb mérvben, mint eddig tették — a nyomor ajtaján, hogy enyhítsék a szenvedők ezreinek diestelen küzdehnét. Itt azután, ha egyleteik útján kifejtendik s bölcsesség- és áldozatkészséggel párosult munkájukat, hazájukat megmentik idejekorán azon rémtől — értem a szocializmust mai forradalmi alakjában, — mely ellen napjainkban halál-harcot viv Bécs s a legnagyobb európai nemzetek.

Hogy azonban a nő megfelelhessen a társadalom iránti föladatának és boldogulhasson családi körében, — a szivtelen, idegent majmoló, önző, fölületes, hiu, magukat tulbecsülő divatlamák helyett más generációt neveljenek a művelt osztályok anyjai hazájuknak. Ha ezt elmulasztják, el fogják véggépvesszíteni a józan közvélemény tiszteletét.

Amde másrészt a férjhezment fiatal nők gyöngéit kötelességük a férjeknek is büles vezetés segélyével elosztatni. A jellemképzés nehéz, de haladatos munkáját a minden szép- és jóra fogékony fiatal nőknél a férjeknek kell befejezniök.

A férjek azonban eltévesztve a józan irányt, önmaguk idézik elő a vést, mely — sajnos — oly gyakorta fordul elő társadalmunkban. Vizsgáljuk az esetet. — Rajongásig szerelmes pár kel egybe. A férj fiatal nevében a szépség királynőjét szemléli, akinek a házasság kezdetén minden pillantása parancs rá nézve. Elárasztja a hiúságnak tetsző tárgyak özönével. A visszavonulás magánya földi paradicsomuk. Mindezt megszokja a nő. De csakhamar elég lesz az elzárkodottság örömeiből; látogatgatnak hangversenyek, színházak, bállok stb. A férj, kiben az örült szerelem első rohamai kialudtak, lassanként elmarad a házból, magára hagyja fiatal nejét. És beköszönt a nő legrettenetesebb ellensége: a sápadt unalom. Ez ördög elől menekülendő, megkezd a vizitelést. Férje, — ahelyett, hogy a megszokott imádat folytatná, — kezdi mármost nejét a komoly háziaszszonyi és anyai teendőkre inteni. A nő ezeket azonban, mint idegen, soha nem hallott dolgokat megveti és fötörekvése marad a szórakozás és uralomvágy. Mivel azonban férje fölött azt már nem gyakorolhatja, hiúságánál fogva, melyre neveltetett először a mama — s később férje által, hajlandó más alattvalót uralni. És amit a férj maga készített elő, bekövetkezik — : neje megfélekedezik hűségéről.

(Folyt. köv.)

Kisegítő birói tagok alkalmazása Bars megyében.

E lapok folyó évi 6-ik számában a fönti czim alatt egy közlemény jelent meg tőlünk, mely kellő tisztelettel tartott, senkit sem sérthető előadásunkat — bohócestélyre szánt gunnyal véli valaki a Bars megyei Hirlap 8-ik számában nevelésségé tenni, védvén a meg nem támadottakat s gyanúsítva valakit, mint szerzőt.

A guszúsát nem irigyeljük; de valamint tudjuk, hogy „ess buque“-t nem lehet „ossa fetidá“-ból gyárítani, úgy nem sikerült az az élcz sem, melyet esörgő sipkájában ugyan, de epébe mártott tollal akart a válaszíró csinálni.

Aki a mi ártatlan közleményünkre oly hangon felel, — mint név- és jeltelen válaszoló, — az vagy bünyösnek érzi valamiben magát, vagy házsártos, vagy imperatív basa természeténél fogva a szabad és lojalis vélemény nyilvánítását nem téri.

Nem ennél fogva, de mivel a válasz nem e lapban jelent meg, annak részleteire nem is reflektálunk, hanem csupán azért, nehogy a t. szerkesztőség s lapjának tisztelt olvasói azt higyjék, hogy mi állításainkkal félrevezettük,*)) kijelentjük, hogy e lapok 6-ik számában

*) Ugy mi, mint lapunk olvasó-közönsége megszokhatták már, hogy t. lapjárunk nem argumentumokkal, a komoly munka méltó fegyverével szokott élni a refleksiókban, hanem „üres garattal“ megeresztí malmát, keresi, rakja kévbe a szót — anélkül, hogy a dolog érdemére egyetlen érvet is sikerülne neki összekovácsolni. — No, de mi ezen nem segíthetünk, de meg nem is a mi bajunk. — Szerk.

közölt cikkünk mingen tételét föntartjuk, még azokat is, melyeket a tisztelt szerkesztőség kérdőjellel aposztrofálni szives volt. Magától értetődően, hogy az általunk írottakért a felelősséget elvállaljuk.

Hogy a szedő 600 frt helyett 800-at szedett, arról mi nem tehetünk.

Péter Pál.

Különfélék.

Paczolay János, az ipolysághi (hontm.) kerület országgy. képviselője t. hó 28-án, Deménden elhunyt. — Már a 44-iki országgyűlésen szerepelt a konzervatív eszmék eme megizmosodott jelleme s azóta minden országgyűlési ciklusban résztvevő törvényalkotásunkban; a meggyőződés embere volt, senki kedvéért politikai új köpenyt nem öltött —; szóval tiszteletreméltó karakter volt a politikai téren ép úgy, mint a magánéletben. — Öt év előtt szélhűdés érte a derék férfit, azóta hatalmas teste s lelke megtörve vesztegelt, míg végre a jó Isten megkönyörült a köteleességét minden irányban oly híven teljesítő szenvedésén s magához vevé. — Legyen áldott emlékezete!

Léván f. hó 28-án tartott kaszinó-estélyünk egyike volt a legsikerültebbeknek. Az estélyt Semberi Erzsike s Levatic Irma kisaszonyok kedves zonorajátéka nyitotta meg, ezt követte dr. Fekete Gyula törvénytudós bíró urnak, s zéles tudományáról országosan ismert jogtudósunknak „Eszmé a névelés köréből“ című fölolvasása; e valóban érdekes s korunk társadalmi bajainak erős, de hű vonásokban esetelt ismeretét teljes szövegében közöljük lapunk más rovatában.

A program harmadik pontját derék dalárdánknak Huber Károly „Őseink emléke“ című művészi, jól betanult éneke képezte. — Minden egyes részletet méltó figyelemben s jól megérdemelt kitüntetésben részesítette értelmes s nagyszámú közönségünk, mely terméinket zsufolásig megtölté, ugyannyira, hogy a férfiközönség egyrésze a biliárd- és olvasó-terembe volt kénytelen vonulni, honnét a türelmetlenség egy-egy hangja az olvasóterem mély csöndjére is itt-ott zavarólag hatott.

Tehát megértük, hogy terméink megtehetnek nemes élvezeteket-kereső közönséggel; ez minden közreműködőre lelkesítőleg hat, de kétségtelenül legjobban örveendnek ennek kaszinónk vezérferfiain, kik, mint jó házigazdák bizonyára gondoskodni fognak a helyiség kibővítéséről. — A legközelebbi, s ez évad utolsó estélye f. hó 13-án leend. — Tehát a viszontlátásra!

Vasutas szomszédaink, a hontiak már bevégzett tényként tekinthetik az ipolyvölgyi vasutat, melynek kiépítési terveze e napokban lett bemutatva a közl. miniszteriumban. Itt a megállapodás abban történt meg, hogy a honti vasut Esztergom-Nánától fog kiindulni és a Garam-völgyben északi irányban halad Csátáig, honnét az Ipolyvölgybe vezetve vonul Ipolysághig, A vonal hossza körülbelül 37 kilométer lesz, 7 állomással. A kiépülés iránt a kormány s az osztr.-magyar vasutársaság és a stratégia illetékes képviselői között ezalkalommal teljes egyetértés jött létre, minek folytán a tervezett vasut kiépítése ép olyan föltételek mellett engedélyeztetik, mint az osztr.-magyar vasutársaság többi viczinális vonalai. Ugyanez alkalmal szöbe jött a tervezett vasutnak azon ága is, mely Csátától—Léváig lenne kiépítendő. Ez utóbbi vonalág ügyében az intézkedések megtételét azonban máskorra halasztották.

Villamvilágítás és telefónhálózat Léván. A villamosság meghódította városunkat; az uradalom műmalma, az inspektori lakás helyiségei s az ezek előtt

elvonuló uteza-rész villamos fénnyel van világítva, 90 Edison-féle villamoslámpa hirdeti itt a villam és víz hatalmát, erejét. Ugyanínt vezetett sodronyon az Oroszlán-vendéglő nagyterme is fölszereltetik villamos lámpákkal, melyek adandó alkalmal igénybevehetők lesznek. (Vajha már ez alkalmal kaszinónk termében is ezek loboghatnának!) — Telefón is fog alkalmazni majd az uradalom; a városban levő urad. helyiségek a majorok- és gyárakkal összeköttetésben lesznek a telefónhálózat segítségével. — E körülmény kilátásba helyezi a városi es magánhelyiségek számára is a villamos világítást. — Ime, az értelmes vezetés s a helyes industriális törekvés mily magas fokra emelkedhetik a provincián is!

Beküldetett. „M o h i - b a n“ kálvinista-papválasztás volt. Onnek t. szerk. ur — mint mindent — úgy ezt is tudnia kell, de már azt nem tudja szerkesztő ur, hogy a szomszéd kerületből hoztunk papot! Hát mért ne! Ő kerületből választhatunk, s így kiválasztottuk a legérdemesebbet, K o v á c s Sebestyén Kálmánt, akit — Hajpál bíró uram szavaival élve — „500 frtért sem adnánk másért.“ O teljesen itthon van közöttünk, hiszen kerületünk b e l s ő egyhazi emberei, a szolgabírák, stb. mind ömellel szölkak; a derék, értelmes bírónak pedig ennyi utig elég volt. A nép ugyan nem ismeri a megválasztottat, de mindegy, ismeri a bírót ur s ismeri J. Laczi; minék több az ismeretségből!

Ami pedig a káplányaink érdekeit illeti, az nem tartozik reánk, kerületbeli vezérferfiaink így akarják, punktum! De amint értesülünk, hegyezik am fülüket — a káplányok is, sőt úgy fúj a szél, hogy átmennek a szomszéd kerületbe egyenként, hogy onnét a mi érlyes, lelkiismeretes kormányzatunk öröme, mint megválasztott papok vágatassanak idővel haza. A vándorlást a 4-ik szám kezd meg, ennek lesz tehát legtöbb kilátása az első választáshoz; így megy ez továbbtovább a predesztináció értelmében. — De ne gondolja ám valaki, hogy itt családi, vagy egyéb érdek az irányító! Nálunk tisztán az érdem s a hívek választójogainak tiszteletben tartása dönt; s mindezekről elég kezességet nyújt egyházkerületünk érlyes, lelkiismeretes kormányzata?! — Egy kálvinista.“

A lévai főgymnázium javára febr. 24-én a helybeli eszmadia-ipartársulat által rendezett jótékony célné táncmulatság összes bevétele 185 frt. 70 krt tesz ki, melyben 7 frt. 50 krnyi összeg fölül fizetésekből folyt be A kiadás 135 frt. 03 krra rug, s eszerent a gymnázium javára tiszta haszonként ö t v e n h á r o m forint 67 kr. maradt, mely a rendőrkapitányságnál —illetékes helyre leendő átküldés végett — letéteményeztetett. A szives föllüfizetésekkért e helyütt mond nyilvános köszönetet a bál rendezősege. (Szintén itt mondunk a jó ügy nevében elismerő díeseretet a eszmadia ipartársulat nemes jóindulatáért is. — Szerk.)

A verebelyi „Ifjusági önképzőkör“ által febr. 19-én tartott mükedvelői szim-előadás — mint ezt lapunknak írják, sikerülten tartatott meg, a vidékről is szép számban megjelent közönség előtt. Az pedig épen díeseretükre válik a szereplőknek, hogy magyar szindarab előadására vállalkoztak, midőn egynemelyikük még csak rövid idő óta kezdte tanulni a magyar nyelvet. A 3 óra hosszat igénybevett szimművek lejátszása után, 11 órakor tánczra kerekedett a fiatalság s a mulatság csak reggeli 8 órakor oszlott szét. Az est bevétele 183 frt. 81 kr. volt, melyben 13 frt. 50 kr. mint föllüfizetés szerepel. A föllüfizetésekkért meleg köszönetet mond az ifjusági önképzőkör. — F. J.

Jelmez-bál volt Kőrmőzbányán febr. 23-án az Arany-szarvas-vendéglő nagytermében, hol a kőrmőzei intelligens közönség teljes számban volt képviselve s a

fesztelen mulatságának a hajnalpir kezdetével szakadt vége. Az első négyest 60 pár tánczolta. A jelmezes öltözékű hölgyek közül ott voltak: Bittner Paulina (regatta), Salkovich Irén (festő), Hellvig Olga (macska), Giller Katalin (jogász), Aschner Ilma (regatta), Brunner Emma (Psyche), Máriássy Mariska és Jankovszky Demeterné (magnásnők), Lenner Emilné (huszár), Teschler Györgyné (tirolnő), Schwarcz Gyuláné (rokokó), Galántha Gyuláné (menyecske), Dobscher Lászlóné (német pörnő) stbi. Jelmez nélkül voltak: Víz Ferenczné, dr. Kubaeska Hugóné, Aschner Károlyné, Szalamin Lajosné, Burghart Irén, Kaplik Mária, Szolcsányi Gizella, Gruy Jolán stbi.

A póstai csomagok szállítására nézve a közlekedési miniszter oly utasítást boesájtott ki, miszerint: A póstai uton szállítandó minden csomaghoz, mely legalább egy kilogramm súlyu, vagy ha könnyebb is, de ezüstöt, aranyat, ékszert, órákat s hasonló drágaságokat tartalmaz, árnyilatkozatot kell mellékelni, melyben a csomag tartalmát az áruforgalmi névjegyzék szerent kell megnevezni. Ilyen névjegyzék minden póstahivatalnál ki van függesztve, ott tehát megtudható, mily kifejezések használándók. Az árúnévjegyzék 15 krért meg is szerezhető. A csomaghoz tartozó árnyilatkozatok minden póstahivatalnál ingyen kaphatók. De arra különösen figyelmeztetjük a közönséget, hogy az ilyen bélyegmentes árnyilatkozatot csak a póstai küldeményeknél lehet és szabad használni, más célra való használata jövedéki kihágást képez és ismétlés esetében pénzbírság alá esik. Az árnyilatkozatokat és a külföldre szölo csomagoknál a ványilatkozatokat is, a szállítólevélhez rözkapocsesal kell tűzni, mely rézkapocok 100 darabonként 40 krért minden póstahivatalnál kaphatók.

A Léva és vidékének fiatalsága által tegnap adott zártkörű bál egyike volt a legsikerültebbeknek. Nem hiába 13 an rendezték, de a sokoldalulag kiterjedt rendezői figyelem meg is látszott a mulatság minden részletén, a bálterem izléses díszítése és világítása s a megjelent díszes közönség iránti olözékeny gondosság csak díeseretére vált a bált rendező ifjuságnak. Egy kedélyes éjt közönség nekik a közönség, mejnynek sorából a következő névsort van alkalmunk adni: Baross Lajosné, Bereney Gusztávné, Dióssy Pálné, Farkas Lajosné, Gerhardt Oszkárné, Hajdu Jánosné, Hajdu Béláné, Kabina Józsefné, Leidenfrost Gyuláné, Leidenfrost Aurélné, Levatic Mártonné, Mailáth Istvánné, Maress Lászlóné, Nemecek Gyuláné, Pazár Károlyné, Pongrácz Károlyné, Pomothy Gáborné, Reidtner Adolfné, Spröder Gyuláné, Taubinger Agostonné, Tóth Zsigmongné, Vörös Károlyné urhölgyek, továbbá: Bereney Irén, Dióssy Margit, Farkas Erzs, Gólián Jolán, Kabina Madeszta, Levatic Irma, Leyrer Iza, Leyrer Stefánia, Lukács Erzs, Mailáth Birike, Medveczky Jetty, Maress Miez, Pazár Etelka, Pomothy Ella, Reiter Anna, Reidtner Irén, Reidtner Ilka, Stapf Luiza, Vörös Róza, Vörös Vilma k. a. -ok. A vidék nemesak a szépszámú hölgykoszorúval volt képviselve, de számosan voltak főként Hontmegyéből, így a többek között Ipolysághról ott láttuk: Bettel Jenő törvénytudós bíró, Kovács Sebestyén Lajos kir. alügyész, Lamy Gézát, Lipsey Somát, és Lukács Györgyöt is.

Rövid hírek. — Időjárás: a jövő hétre éjjel fagyos, nappal enyhe, majd szeles és változó időt varhatni, helyenként esapadékkal. — A választási mozgalmak Hontmegyében már nagyon is komoly jelleggel indultak meg. — Az orsz. kiállítás fővédnökségét Rezső trónörökös fogadta el. — A közmunkák igazs és gyalog napszámainak összes értéke az országban 7.370.000 frt értékre rag, de ez a még ki nem épített 13.000 kilométernyi újabb utak kiépítésére nem elég,

Tárcza.

Regelő fánk-darabok.

— Nagybójtai makáma. —

Szaján ahogy kifér, — zug-bug a bójtai szél — s fúj, mintha szája — betömve volna — forró kalácsesal, — gözölgő fánkkal, — melynek hevétől — a bőr a nyelvéről — lehámlott volna — s azért ordítna. — Pedig biz abban — se fánk, se kappan, — se forrón, se hülve. — Meg is van elhülve — bójt-hordta szélje, — azért zug üvölve, — mert amott ülve — talált egy vándort, — kit enni lát most, — még pedig fánkot! — Egész tarisznya-fánk! — mi boldogság! — főképen — nagybójtban, — éhező kezében. — Eszi is keményen — a farsangfánkot, — mert rég nem vásott — a foga ilyen — számos süteményben; — nem friss ugyan bar, — mert párnapos már, — selyemlágysága — kemény-szivósságra — változott által, — de mindazáltal — mindenik fánkkal — könnyen elbánik — s egy után a másik — szét van morzsolva — és velük oltva — a gyomor éh-honja. — Majd nagyot sohajta — a sok nyeléstől, — mellőle a földről — tarisznyáját veszi — s szemét mereszti — annak belsejébe, — melynek üressége — tudatja véle, — hogy már jóllakott, — mert benne nem hagyott, — csak három darabot. — Nem eszi meg őket, — hiszen már többet — enni nem képes. — Csmái is jó képet — s jó képpel kérdi: — „Tudtok e regémi, — fánkdarabkam? — hej bizony iam — porteka vagytok, — ugyan mondjátok — el most énnekem, — mig itt lefekszem, — éltetek sorját!“ — „No, mindjárt, mindjárt“ — felel kacagva — egyik fánkdarabka, — melynek alakja — olyan félhold-forma. — És a szél hordja — felem a hangot — a regelő fánktól, — mely ekképen szölo: — „Hushagyókedden — volt a születésem, — testemet gyurta — szép aszszony uja — patyolat-lisztből, — tojás-cukros pép-

ből, — alakom kerekre — pohárral kimetszte — s aztán fűrészte — habzó-gyöngyös zsirban, — ott gömbbé hízta, — majd társaimmal — porcellán-tálba — let-tünk átrakva, — hol piros fejünket — keresztvíz helyett — édesizü hóval, — fehér cukorporral — behiattette; — és midőn a tekintete — reám esett, — ekkor történt az az eset, — hogy titokban besietett — titkos imádoja — tilos mézes-cokra, — kinek markába — a szép asszonyka — ráadásul legott — engemet dugott — s megfélezték szépen, — csakhogy ekkor épen — kikiált a férje: — „Nem jössz anyjuk, még se?“ — No, teringette, — lett ijedség aztán! — meg is akadt torkán — egyik felem a lovagnak, — én pedig az asszonykának — (a nagy sietségbe) — beugrottam köténye zsebébe, — honnét pár napra — így kiszáradva — a te tarisznyádba — dobtak, szegény jámbor — kolduló vándor.“ — Szölo most a másik darabka fánk is — ilyeténképen: — „A születésem — minék eiregéltem! — Cukros nulla-képen — jöttem a világra — én is, mert drága — farsangi fánkra — (már ez így járja) — szert kell tenni, — hogy mindenki — mulasson kedvére, — habár hitelbe.“ — A voltban érettem — (pézs nem létében) — új viganóval — és nem bankóval — volt a fizetség, — mert a vendégség — divatja — kívánja, — hogy „három napokra“ — duskálni lehessen — a keservesen — megszerzett fánkban — torkig lakottan, — bár máskor koppan! — Így esett meg rajtam, — hogy társaimmal — kontóra születtünk — s anyian lettünk, — hogy belénk untak; — és kis fának — a fánkot az anyja — mindaddig uszolta, — hogy utóvégre — már csak szélébe — harapott testünknek. — Így jutottunk ebnek, — másik a macskának, — vagy alamizsnának — dobtak a bójtban — úgy, amint engem — a te tarisznyádba, — ki most rád hiába — várokodom, — mert úgy látom, — te is rám vagy unva; — dobj ki hát az utra, — telhetetlen fereg, — megcsömörlök téled!“ —

„Nézd, lehasították“ — mond a harmadik fánk — „börömet hátamról, — de nem rossz szándékból, — ó, nem! — Hallgassd, elregélem: — Hushagyó után volt, — a nap szépen lángolt — a reggeli légben, — a reggeli épen — föl volt terítve, — én pedig melléje — voltam helyezve — az egyik findzsának, — mit a ház urának — tálalának. — És a gazda — fölhasítja — hátam bőrét, — aztán kávé-t — merit vele, — de nem telik bele — egy pillanat, — hogy beszalad — egyik cseléd — s foly szájjából szörnyü beszéd: — hogy nagy baj van — az udvarban . . . s mig így hadar, mint egy szajkó, — im' megnyíl a szobajtó — és belép a végrehajtó — és peregni kezd a dobszó . . . — Erre aztán — szegény gazdám — kezéből kiestem — és reggelizetlen — ott maradtam — a nagy zajban — az asztalon, — mert a bójtai vigadalom — megkezdődött, — az egyik sirt, másik bögött. — Így halásztál, — te kolduskám — abban a zavarban — a szobából ki engemet, — s jöttem veled — ide a szabadba, — hol ez a bójt-hordta — szél csak azt susogja: — hogy valaha — jobb idő járt — s magyareMBER gondját — nem tetőzte — oly serege — nehéz bunak, — bajnak, — amely miatt — mulatságot, — farsangfánkot — banni kellett volna, — amint regém mondja.“

Barsi Aladár.

Paczolay János.

— Meghalt 1884. febr. 28. —

Mint az erős tölgy, úgy álltal te a béke- s viharban, Jellemed éreztáplán megtöre a hű fény. Nyílt, egyenes szónak — bátor, hős bajnoka, s elvnek Rendíthetlen hű támasza . . . mind a sűríg! Harec közepett szölit ki az ég a túli világba. Menj! . . . a győzedelem s h i r k o s z o - r u z z a n e v e d . Luna.

sőt ezek elkészülte 15—20 év alatt sem remélhető. — A kath. tanítók nyugdíj-alapját a püspökök egyelőre 20.000 frttal vetették meg. — Az ipartörvényjavaslat szövegébe mégis be fogja szólni a kormány a „qualifikáció“ kötelezettségét, de visszahatás nélkül a mulakra. — Petőfi költeményeit német fordításban nagy hatással ismerteti most a poroszok közt Levinszky, a híres bécsi színész. — Nagy vihart jósol márczius 15-re Viggins, angol csillagász, kinek már két vihar-jósol-ta teljesült: tavál márcz. 11-én és az idén jan. 26-án. — Ásványvizeink száma eddig 1560, ennyi forrás van a földm. miniszterhez bejelentve.

Apróság.

Kötekedő komá. Nyilvános multságban egy meglelt kora, de még mindig eléggé hiu asszonysággal kötelezett a komája, egy pityókás bonvivánt ur, mondván: „Hány esztendő komám asszony?” — „Miféle kérdés ez, — hát tizenhat...” — válaszolt fojtott méreggel a sértett komasszony. — „No lám komám asszony, én azt hittem, hogy már tizennyolc?” — mondá szinlett bárgyusággal a komá.

Tanügy.

A családi nevelésről.

— Vass Károlytól. —

II.

As iskola tanítani és nevelni szokott, de inkább tanítani; a szülői ház pedig kevésbé tanít, de nevelni határozottan köteles a gyermekeket. A tanító sem fogja elmulasztani azt, hogy az ismeretközléssel kapcsolatban nemesebb érzelmeire ne hasson a gyermekeknek, bár némely tantárgyaknak tanulása csakis a gondolkodás törvényszerűségét, az ész fejlesztését cselezt. — Alább lesz alkalom arról is szólni, hogy az erkölcsi nevelésnek — még a középtanodában is és általában mindenütt — határozott többsége van a tudományos kiképzés fölött. Csak hogy e tekintetben némely szülő nagyon ferdén gondolkodik. Azt véli ugyanis, hogy ő gyermekeinek csak testéről tartozik gondoskodni és neveléséről nem. Mások már idejekorán a praktikus ész fejlesztésén fáradoznak. Bizony nyúl örvendetes dolog, hogy ha a gyermek korán jelét adja némi közönséges észtehetségének, — ámbár ez nem mindig mérvadó további tökéletesedésére nézve, de az is bizonyos, hogy inkább örülhetni annak, ki kevesebb elmével kevesebb rakoncátlanságot s annál többet tüntet föl az engedelmességéből s a korát megillető szerénységéből.

Vannak családok, hol az 5—6-éves, még iskolába nem járó engedetlen gyermeket minden csinjáért csak azzal szokták ijesztgetni, fenytgetni: „Varj!, majd megtanít a tanító ur az iskolában!” Szegegy tanító, sajnálatraméltó a te dolgod, ha ilyen tanítványaid vannak. A tanítást kezded, a nevelést folytatni akarod és azon veszed magad észre, hogy még teljesen neveletlen, fegyelmezetlen gyermekséggel van dolgod. Pótolod tehat azt, amit a szülők tartoztak volna már megtenni. És ha a tanító a kicsikét csakugyan oly módon fogadja, hogy ez a szülők jóslatát valószínű látja: akkor vége a szeretetnek, vége a bizalomnak; mert tanítóját nem mint róla atyailag gondoskodót, hanem mint zsarnokát nézendi. Mily nagy szeretet s tanítói ügyesség kell azután ahhoz, hogy az ily gyermekekhez vonzalmat mutasson a tanító és viszont vonzalmat keltsen s azt velük el is hitesse, fogadtassa, ha ugyan ezélt akar éni. Tény az, hogy a gyermek nevelése nem az iskolában kezdődik. Egyébként ha iskolába jár is, a tanító nem kísérheti minden lépését figyelemmel az iskolán kívül; a gyermek legtöbb idejét otthon tölti el és azon minden szépnek, jónak és nemesnek magvai, melyeket az iskola fogékony lelkébe hinteget, kell, hogy otthon leljenek gyakorlati érvényesülést.

Figyelemmel kísérk-e azt a szülők, példájukkal megerősítik-e azt? Ha igen, akkor karöltve haladnak az iskolával, így az eredmény biztosabb; ellenkezőleg a pusztába kialtonak szavaiként hangzottak el a tanítónak minden intelmei, melyek a gyermek erkölcsi érületének nemesítésére szánvák. — Mikor a kis gyermek iskolába adatik, minden tanítás-nevelés alaplélekével fegyelmezettséggel kell bírnia. Mikor vessék meg a szülők ennek alapját?

Minden gyermekkel vele születik azon képesség, mely szerént nevelés által a tökély bizonyos fokára emelkedhetik. S Tompa szerint: „Bölcsönél kezdődik a nevelés; az anyatejével kell a szülötnek beszívnia a kifejletés s idomulás ama finom és légszerű elemeit, melyek a leendő alak magasságára, szépsége- és színezetére hathatósan és döntőleg folynak be. Ritkán, vagy a sors izzó tüzeinek legmagasabb hévfokán veszti e színét a jellemnek itt nyert zománca; a csorbát, a tévesztés nyomát pedig, mint diszteleníté csodajegyvet az arczon, holtig hordja az ember.” Egyébiránt addig, míg a kisdéd öntudatra nem ébred, ami második évében szokott beállani, — nevelésről szó nem lehet. — Harmadik évében már fegyelm alá kell venni a kicsikét; ellenkezőleg leszen belőle — mint mondani szokták — elkényeztetett gyermek,

A fegyelm alapja minden nevelésnek és tanításnak. A családban a gyermekek között a fegyelmet a szülők tekintélye fogja eredményezni. A gyermekkel okoskodni nem szabad. A szülők parancsszava legyen előtte irányadó, az ő szabadsága és önhatározása szellemi kiskorúságánál fogva még akkor nem jöhet számba. A gyermekben az érzelme, a jóra vagy rosszra hajló indulatok korán jelentkeznek: ezeket féken tartani, helyes irányba terelni saját erejéből nem tudja — nem lévén kifejletve itélő tehetsége, — szükséges tehát, hogy a szülők szava, tekintélye szabjon irányt törekvésének. S azon gyermek, mely ezen irányítást elfogadja, válik fegyelmeztetté. Ilyen körülmények kö-

zött könnyen honosul benne az engedelmisség erénye is. Erre tán némelyek azt mondják: szolgáléküvé leszen a gyermek ily nevelés mellett. Nem. Csak eljárásunk ne legyen egyoldalú. Parancsszavunk ne legyen czél nélküli. A gyermek ugyanis az engedelmisség czélját nem látja, de megérthetni vele akkor, midőn azt már elérte, mi által eskölési érületé minden szép, jó és nemes után való czéltudatos törekvésben keresi és találja rendeltetését.

Hány szülő van olyan, ki szavával játszik, annak foganatot adni vonakodik. A szülöt, mint nevelőt, eljárásában megfontolás vezérelje. A kimondott büntetések végre nem hajtása hitet kelt a gyermekben arra nézve, hogy az csak a véletlen dolga s hozzászoktathatja a gyermeket azon terde fölfogáshoz, mely később meggyőződésé válhatik benne, hogy törvényszerűség, igazságosság szép fogalmak, de kijátszhatók és nem kötelezhetők. S hogy az a szülői tekintélyen és belátáson is hatalmas csorbát üt, az kétségtelen. A gyermek nem okosodik, de gondolkodik; nem tervez, de észlel. S figyelme, gondolkodása oda vezetik őt, hol tekintélyt, nálánál magasabb, mélyebb belátást nem ismer. Ha volt a szülőknek tekintélye, ha erkölcsi értelemmel bírtak a gyermekekre több intő, fenytő vagy buzdító szavai, akkor a tanítónak munkája mind a nevelés tovább folytatásában, mind a tanításban végtelen meg lesz könnyítve.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Tavaszi munkáink.

Ez alkalommal bennünket két dolog érdekel legjobban, egyik a tavaszi növények vetése, másik a rétek és legelők állapota. Hogy mindkét dolog mily fontos, azt az utósó földművesnek is fölösleges magyaráznom.

A gazdaságban legnagyobb ur a munkaerőt szolgáltatató állat-állomány. Ennek főtartása képezi a gazda gondjainak egyik legfontosabb részét. Azt mondja a magyar kiscgazda az alföldön: hogy „inkább kenyered ne legyen, mint takarmányod“, továbbá, hogy „többet ér egy mázsa jó széna, két mázsa rossz szénánál“; tehát jó szénát kell készíteni, aminek most van az ideje, hogy hozzá az alapokat jól elkészíthessük.

Megyénkben még tekintélyes tényezőt képeznek a természetes legelők és kaszálók, de nem hiányoznak a mesterségesek sem; azért figyelmünket fordítsuk első sorban is ide. A természetes rétek és legelők, miután a föld fagya kiment, s miután az esetleg ott fölgylémlő viz leeresztve lön, azonnal fogasoltassanak meg jól, hossz- és kereszt-irányban, élesfogas boronával s a gazda padlásán összegyülemlött szénamurva-, fűmag- s egyéb hasznos dolgokkal hintessenek be ezen területek, hogy még egy fogasoltással s az azt követő hengerezéssel a maguak jó helyet készíthessünk! Ha ezen műveletet egy jó eső követi s az idő meleg, rövid napok mulva szepen fog zöldülni a rét s legelő. Ezen fogasoltással elegyentettük a vakand-turásokat is, de amelyekért e kis hasznos állatot üldözni nem szabad, mert ahol sokat tur, ott sok és veszedelmes féreg is tartózkodik, melyeket ő elpusztít.

A rétek és legelők öntözése mai napság már annyira általános, hogy igazán büntetésreméltó az a kiscgazda, aki a fölhasználható vizet haszontalanul engedni elfolyni birtoka mellett. Egy árok, egy metszés, vagy egy kis gát elegendő, hogy a rétet, legelőt elárassza vízzel s a termése megátványozva jutalmazza a kis fáradságot. Ajánljuk ennél fogva, hogy e műveletet minden gazda elvégezze, csak önmagának, családjá boldogulásának tesz szolgálatot.

Minden tövis, bokor, kő stb. nem odavaló dolgok a rétről eltávolítandók, az ártalmas ebfütej, (kutyatéj), bogánes elpusztítandók. E czélra a mezei csöszök, pásztorok olyan botokkal látandók el, melyeknek végére kis ösztökeféle, éles vas van erősítve.

A mesterséges rétek, luczerna, baltaczim és heretetések a főnebb említett fogasoltást szintén igen hálásan fogadják, azért a kiscgazdák figyelmét erre különösen föl hívjuk. Ami pedig az ujabban vetendő ily mesterséges kaszálók és legelőket illeti, erre nézve azt jegyezzük meg, hogy azok alá a már mult évben kellő mélyen föl szántott s azt megelőzőleg kapás-növényekkel művelt talajt a tavasszal, ha szükséges, csak jól élesen fogasoltjuk el, vagy épen extirpátorral porhanyítsuk meg s ugy alkalmazzuk bele a magot. — Holdanként adjunk vöröshere- s luczernából 14—16 kilogrammot, ekkor lesz jó sűrű takarmányunk, mely ki fogja fizetni a reafordított költséget és fáradságot. Sokalni fogja valaki ezt, s akkor szükséges előhoznom, hogy nem egy gazdatól hallhatni, hogy rosszul ütött ki a heretermés, kevés a takarmány s a magot meg az időjárást volt hajlandó okolni e szomorú eredményért, pedig ő volt az, ki az előző évben nem trágyázta meg erősen azt a földet, amelybe tengerit vetett, nem irtotta ki jól a gazokat, nem szántotta meg ősszel jó mélyen a talajt s nem adott elegendő és jó vetőmagot tavasszal a földbe, hát hogyan lehessen ekkor jó kaszálót remélni? Adjuk meg a földnek, amit ez kíván, akkor hálás leszen érte ez, s a gazda zsebe nem marad üresen!

Meg kell még jegyeznem, hogy a legelőkre korán kihajtott marhák igen sok kárt tesznek s ekként a gazda kapzsiságáért bünhödni fog. A fejletlen ifju növényzet nem képes táplálni az állatot; az ily korán levágott ifju növény nehezen jön helyre, de sokat tövestől is kitép az állat.

Jövőre a tavasziak vetéséről egyet-mást.

Szobonya Bertalan.

Irodalom és művészet.

A löcsei fehér asszony. Jókai Mór legújabb regényeit első füzetes kiadásban bocsájta közre Révai Testvérek könyvkiadóhivatala Budapesten. Az a czél lebeg a kiadó előtt, hogy a halhatatlan költő ragyogó művei bejussanak nemcsak a gazdagok könyvtárába, hanem a szegényebb sorsuak könyvpoltczáira is, bírassa azokat minden magyar ember. Jókai alakjaiban és bűbájos nyelvében lássa, szeresse hazáját megszépülve, a költészet fényével megaranyozottan, mert mindaz, amit Jókai ír, egy magasztos költői lélek kiapadhatlan forrásából származik és forrás tárgy és alak tekintetében oly műveket terem, melyek a „müinc“, melyek a szó teljes értelmében „nemzetiek, magyarok.“ Nem szükséges itt Jókait és műveit bővebben ajánlani. Hiszen az ő neve ismerősen, kedvesen esendül széles e világon, ahol érző szívek s művelt kedélyek vannak. Mért épen itthon kellene hát magyarázni, ki ő s hogyan ír ő? E vállalatnál elég a Jókai névre rámutatnunk, hogy terjedjenek el művei úgy, ahogy arra Jókai méltó, de legyen a közönség is méltó arra, hogy Jókaija van. E derék vállalat a nagy költőnek csakis azon műveit fogja közölni, melyek eddig könyvvalakban nem jelentek meg és csakis a lapok térczahasájáiban láttak napvilágot. A vállalat első részét fogja képezni: „A löcsei fehér asszony“ czimű ötkötetes regény, mely a nagy költő egyik legnagyobbjában, legérdekesebb alkotása. A szöveghez Jókai Róza (az ünnepeit költő leánya) fogja rajzolni a képes illusztrációkat. A vállalat 2 1/2 íves, nagy nyolczadréti füzetekben fog megjelenni, még pedig egyelőre kéthetenként egy füzet. Egy-egy füzet ára 25 kr. Megrendelhető minden hazai könyvkereskedésben. Előfizetési ára: Egész évr.: (26 füzet) 5 frt. Félévre (13 füzet) 3 frt. Az előfizetések legcélszerűbben postai utalványon küldhetők be a kiadóhivatalhoz: (Budapest, IV. váci utca II. sz. a.)

Vörösmaty Mihály összes műveire hirdet előfizetési fölhívást M é h n e r Vilmos kiadó hivatala Budapesten. Vörösmaty összes művei még nem voltak kiadva. Volt egy hézagoss kiadás, de az is elfogyott s a könyvpiacon már több mint tíz éve, hogy nem kapható. Összes művei csak most fognak megjelenni, tehát azok is, melyek az utósó kiadáskor egy pótkötetben ígértettek, de soha meg nem jelentek, melyek a halhatatlan költő halála után, mint kéziratok találtak s eddig kiadva soha és sehol nem voltak. Teljesen fölöslegesek itt a nagy hangú ajánlgatások, mert Vörösmaty neve nem tűr szövirágot. Művei kincsek, mint a legtisztább arany, melyeknek értéke nincs alavetve az árfolyam hullámzásának. Vörösmaty önmagát tisztelt meg hát a magyar közönség a nagy költő műveinek megszerzésével. Az egész mű t. évi május havától kezdve minden két hónapban egy kötetenként összesen nyolcz vaszkötetben jelenik meg, melyeknek ára: füze 20 frt. pompás díszkötésben, arany metszéssel és vágással 30 írt, előfizetési árul 5 frt. küldendő be, mely összeg az utósó két kötet szállításánál levonásba fog hozatni. A szállítás kötetenként bérmentve, utánvétellel fog történni. Ami a kiállítás illeti, az a lehető legpompásabb lesz, szép, rehez papírosan, a legszebb betűkkel. Bolti ára jóval magasabb lesz. Kiadóhiv.: Budapest, IV. Papnövelde-utca, 8. sz.

Nyilttér. *)

I.

Tehtetes Szerkesztő ur!

A B a r s folyó évi február 3-án megjelent 5-ik számában előttem ismeretlen forrásból keletkezett, oly közlemény foglaltatik, mely czélatánál fogva oda irányul, hogy a valódi tényállás könnyelmű és rosszakaratu elferdítésével föllebvalóim, maga az uradalom haszonélvezője, a besztercebányai püspök ur Öcxezelencziája és a közönség előtt is lehetetlenül tevéen, kenyeremtel megfosszon.

A közlemény ellenében aljas rágalomnak jelentem ki azt, hogy cseh-, vagy morva-származásu volnék, mert pozsonymegyei származásu létemre, a magyar nyelvet is tökéletesen bírom s magamat e nyelven sem engedem a közlemény írójához hasonló vakandok által elárultatni. — Szemérmetlen hazugság az is, hogy én, mint erdővéd, hivatalommal járó kötelességemnek oly hiven és pontossággal meg nem feleltem volna, mint bármelyik társam, magát a főerdész urat sem véve ki, s hogy a nekem konvenczióba járó fán kívül én fát értékesíttem volna s annak árát saját czélja-imra fordítottam volna.

Igaz ugyan, hogy egyes esejkői lakosok tölem fuvar fejében készpénz helyett fát kaptak, de ezen kiérdemelt fuvardíj nekik az uradalom érdekében teljesített fuvarok után járt s annak természetbeni fával kiegyenlítése a püspöki uradalomban szokásos s erről a főerdézi hivatal is éveken által tudomással bírt s ebből az uradalomra kár nem háruult, mert ellenesetben a fuvar készpénzzel lett volna kiegyenlített.

Végre az erdőpusztításra nézve megjegyzem, hogy a most folyó télen esett szokatlanul sok hó az erdőben némi kárt is okozott, melyért azonban talán nem én vagyok felelőssé tehető. Ami pedig a napszámosok és eselédeknek fával történt fizetését illeti, való ugyan, mert a püspöki uradalomban a díjazások nem készpénzzel, hanem fával eszközöltetnek, mit hogy a czikk beküldője nem tud, csakis rosszhiszeműségét növeli.

Pizkos rágalomnak jelentem ki, hogy nőm tölem titokban, ismeretlen helyre távozott, mert csupán szülői látogatására ment Pozsonymegyébe s hollétét egyáltalán nem volt okom eltagadni, honnan azonban máris hozzám visszaérkezett.

A kezelésem alatti erdőrészt egyébként megvizsgálva nem lett s így turpisság sem volt ellenem megállapítható s az ellenem a főerdőmester ur által megindított „hajszá“ csakis annyira redukálendő, hogy az általam tetten ért és erdei kár miatt föladdott facsempeszék a főerdész előtt azzal látták magukat jónak védelmezni, mintha a fát tölem vásárolták volna s azt engedélyemmel hordanák, mely állításaikat azonban a vizsgálat folyamán szemembe aligha mernék föntartani. Csejkön, 1884 február 23-án.

Wanitsek Antal.

II.

Édes anyam, ki már étes asszony, huzamosabb időn keresztül csuzban szenvedett, anélkül, hogy segélyre talált volna. Véletlenségből azonban egy háziszér birtokába jutottam, mely nemcsak nekem szerzett gyógyulást, hanem jó anyámat is gyorsan megszabadította a fájdalomtól. Hasonló bajban szenvedőknek hálából szívesen adok díjtalanul közelebbi utasítást.

Hlina M.,

Bécs, I. Getreidemarkt 2.

4-1.

*) E rovat tartalmáért nem felelős a Szerk.

Felelős szerkesztő és lapfajdos: **Holló Sándor.**

Hirdetmény.

A lévai takarékpénztár XVIII. évi rendes közgyűlését

f. évi március hó 9-én délelőtti 9 órakor, az intézeti épület tanácstermében fogja megtartani, melyre a t. ez. részvényesek ezennel tisztelettel meghívtnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Az ideiglenes elnök és jegyző választása.
2. Az igazgatóság jelentése és a mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése az évi mérlegről és az osztalék meghatározásáról.
4. Zárszámadások megvizsgálása és a fölmentés megadása.
5. A netalán beadandó indítványok tárgyalása.

Léván, 1884. február 14.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla

TARTOZIK.				1883. évi december 31-én.				KÖVETEL.			
Fk. lap	Vagy On	frt	kr	Fk. lap	Teljes	frt	kr	Fk. lap	Teljes	frt	kr
97	Pénztári készlet			96	2	13102		2	Alap-tőke 500 drb részvény után		
91	Váltó-tőrcza				3	88353		3	utáni kamat		31500
93	Jelzálog kölcsönben			89	4	309623		4	Tartalék-tőke		1890
92	Zálog előlegekben			75	5	18625		5	utáni kamat		20000
19	Értékpapirokban			50	90	992		90	Betételek		1200
98	Előleg- és perköltségekben			74	33	238		33	Fel nem vett osztalék 1877. évre	21	613605
21	Intézeti ház	75531	60	34	"			"	"	42	
24	Czeglédi-féle ház	4930	97	25	"			"	"	38	
75	Helybeli növegye			67	"			"	"	34	
51	Hátralékos házbérekben			89	"			"	"	84	
55	Váltók utáni hátr. kamatokban	1143	69	107	"			"	"	154	373
57	Jelzálogok	2528	19	42	Intézeti elfogadványok						26000
53	Zálogok	367	30	29	Veszteségi tartaléktőke						2444
17	Jótevény czúlu előlegekben			61	"						146
27	Butor és fels. erelekben			30	Intézeti házalap						9395
				63	utáni kamat						563
				50	Intézeti nyugdíj-alap						4533
				62	"						272
				32	Házbérek utáni óvadék						2251
				54	Váltók után előre fiz. kamatok						4236
				56	Jelzálogok						56
				52	Zálogok						13
				31	Zálog-eladási fölösleg						
				117	1883-ik évi tiszta nyeresemény						
						725660					44

Összes pénztári forgalom: 2.407,746 frt 68 kr.

Léván, 1883. december 31.

Az igazgatóság részéről:

A pénztár részéről:

A könyvvivőség részéről:

Besse Dávid, s. k.

Heinrich Ferencz, s. k.

Mercáder Alajos, s. k.

199/1884 sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az Ar. Maróthi kir. törvényszék 601/83 számú végzése és a Verebelyi kir. járásbíró 1883 évi 489 sz. kiküldetése által 1883 évi április 4-én Halász Bálint és neje Tamás Zsófia felperesek most baracscai lakosok javára Cziria János és neje Tóth Erzsébeth baracscai lakosok ellen most 210 frt. tőke, ennek 188... év — hó — napjától számítandó —% kamatai és eddig összesen 108 frt 98 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 1158 frt. 70 kr-ra, becsült különféle szobabutor, ágy nemű, gabona, Cséplő gép, szekerek, szarvas marha, csikó, lovak, juhok és más gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 199 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Baracskaán, Cziria János és neje lakásán leendő eszközzésére 1884-ik évi március hó 10-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek beesáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságoka vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. § ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Verebelyen, 1884 ik évi február hó 18. napján.

Koharics István. kir. bírósági végrehajtó.

Árverési hirdetmény.

A következő munkáknak 3—6 évre való elvállalására ezenel zárt írásbeli verseny-tárgyalás iratik ki:

1-szor. Az alulírt hivatalhoz tartozó brodi, geletneki, és jalmi erdőgondnoksági kerületekre nézve, évi 160,000 hl. bükkfa szénnek előállítására és a garamberzenei vasuti állomásra szállítására, beleértve a szén előállításához szükséges tüzfifa termelését is.

2-szor. A jalmi erdőgondnoksági kerületekre nézve 15,000 ürm. kész tüzfának a garam-berzenei vasuti állomáshoz való szállítására, és

3-szor. A voznicezi, selmeci-geletneki és szélaknai erdőgondnoksági kerületekre nézve 14,000 ürm. kész tüzi fának a selmeci központi kohóba és 10,000 ürm. szinte kész tüzi fának a selmeci kincst. faraktárba való szállítására.

A versenytárgyalás a f. évi április hó 15-én d. e. 10 órakor fog az alulírt hivatalnál megtartatni, ahová a szabályszerűen kiállított zárt írásbeli ajánlatok beadandók; minthogy a fennebbi három vállalat együttesen, vagy esetleg minden egyes vállalat külön is vehető ki, fölhívtnak a t. ez. versenyezni kívánók, hogy ennek megfelelőleg, vagy az összes vállalat után 9400 frt., illetve az egyes vállalatok után 5500—1500 — esetleg 2400 frtnyi bánt pénzt esatoljanak ajánlatukhoz.

Az árlejtési és vállalati föltételek e hivatalnál bármikor megtekinthetők.

Zarnócán (Barsmege), 1884. február 20-án.

40.

A m. k. erdőhivatal.

Takarmány, gazdasági eszközök és méhek eladása.

A beszűntetett gazdálkodás folytán, jeles takarmánynevek és szalma, ugy gazdasági eszközök: ekék, boronák, gépek, szekerek, stb., valamint anya-méhek szabadkézből eladók.

Értekezhetni alulírt tulajdonosnál.

Verebelyen, 1884. február 26.

41. Nemessányi Miklós.

Árverési hirdetményi kivonat.

III.

A lévai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Rozenberg Jónás végrehajthatónak Laczko István végrehajtást szenvedő elleni 145 frt. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében Laczko Istvánnak a grszgyi. 388 sz. tjkben A. I. 1. 2. 5. 6. 8. és 9 sorszám alatt 1/2 részben tulajdonú fölvét ingatlanára az árverést 595 frt. ban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1881. évi március hó 11-ik napján délelőtti 10 órakor Gr.-Szt.-György községében a bíró lakásán megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok beesáruának 10% -át vagyis 59 frt. 50 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t. cz 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Léván, 1883. évi december hó 22 ik napján.

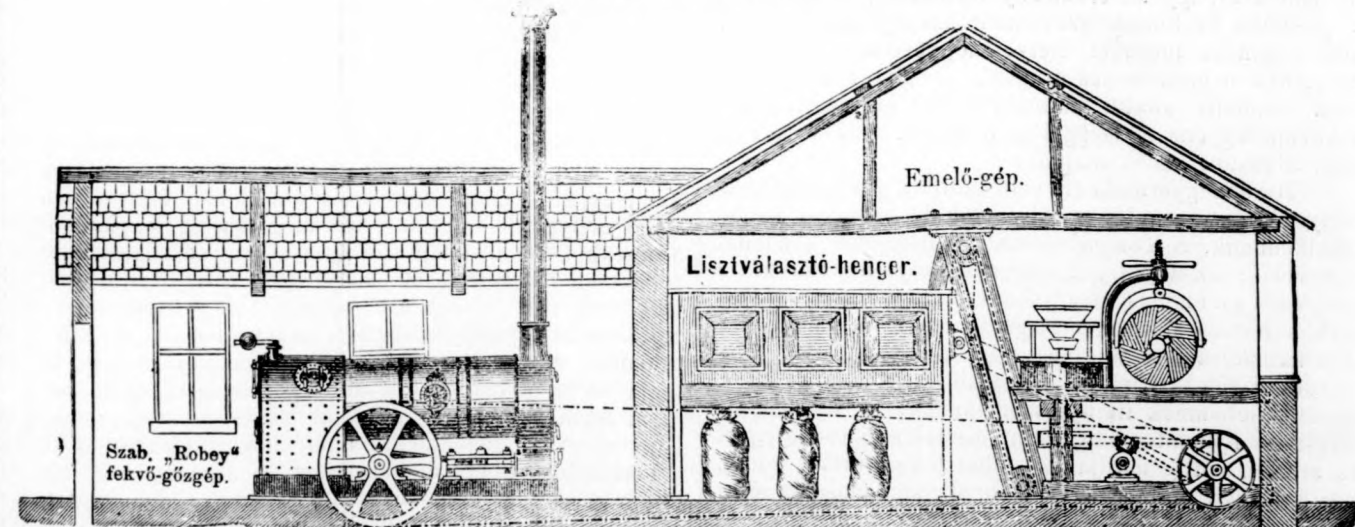
A lévai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság.

41.

GYENES JÓZSEF. kir. járásbíró.

ROBEY & CO. MFG.

BUDAPESTEN, Üllői ut 35.

45. 18-2. Szabadalmazott „ROBEY“ gőzgép malmok hajtására a legjobb gép, nemigenyel külön alapíazatot, falozott keményt, olcsóbb is, fölül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

ELŐFIZETÉSI FÖLHÍVÁS az „ÁRLEJTÉSI KÖZLÖNY“ X. évfolyamára.

Egyedüli s legrégibb, tehát különösen a külföldön is a legelterjedtebb közlönye az összes magyarországi és a honi vállalkozókat érdeklő ausztriai, horvátországi, boszniai s külföldi árlejtéseknek, amelyek mindennemű műszaki munkákra, építésekre, kész áruk- és mindenféle munkaszállításokra (minden szakmájú gyáros, iparos, kereskedő pályázataival) adás-vételekre, bérletekre stb. vonatkoznak s hivatalos és magán, de mindig első forrásokból merittetnek.

Kizárólagos közlönye az összes hivatalos árlejtési kiírásoknak, amelyek e szaklaphan a legkimerítőbben közöltetnek s melyek mellett ezenfölül az előfizető gyors és pontos információkat is kap kívánatra a szerkesztőségétől.

E szaklap minden számottevő műszaki irodában, gyárban, ipartelepen és műhelyben nélkülözhetetlen s mindenemű hirdetésekre nézve éppen énterjedtségénél fogva a legjobban ajánlható.

Előfizetési ár: 1 évre 6.— frt. Félévre 3.— frt. Negyedévre 2.— frt. Előfizetési pénzek és megrendelések intézendők az

„Arlejtési Közlöny“ kiadóhivatalába, Budapest, Bálvány-utca 3.

Ela d ó k o c s i k.

Egy félfödeles és egy nyitott kocsi, — mindakettő ruganyos s jókarban levők — megvételre ajánltnak.

Bövebb fölvilágosítást ad Léván, SCHUBERT PÁL, kereskedő. 43. 3 2.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK TÖRLESZTÉSI JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET engedélyez

5%-os BANK-ZÁLOGLEVELEKBEN, előnyös föltételek mellett és pedig födbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városiban fekvő bérházakra is.

46. 4-1. Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.